

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA PTUJ

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP (še vedno) ima še vedno šest prostorov za pridržanje.² V času obiska DPM ni bilo nobene pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 27. 7. 2016**.³
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha človekovih pravic RS (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (Mirovni inštitut).
- **Vsebina obiska:** sprejel nas je pomočnik komandirja, s katerim smo opravili pregled prostorov, pregled naključno izbranih primerov pridržanj in zaključni pogovor.

¹ V letu 2016 (v času od 1. 1. 2016 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili 38 pridržanj.

² Dva prostora (označena s števkama 1 in 2) sta namenjena za krajša pridržanja (do 12 ur) za po 1 osebo, medtem ko so štirje prostori (označeni s številkami od 3 do 6) namenjeni za daljše pridržanje (do 48 ur) za po 2 osebi.

³ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 25. 3. 2014.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) 3. 8. 2016, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30. dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; odgovor smo s strani organa prejeli 7. 9. 2016, torej 35. dan⁴ po odpremi.

⁴ MNZ je 26. 8. 2016 sporočilo, da bodo zaradi objektivnih razlogov, nekoliko zamudili s pripravo odzivnega poročila.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se prostor za sprejem pridržanih oseb opremi z video nadzorom, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da je soba za sprejem pridržanih oseb video nadzorovana
- da je bilo tako upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se v prostorih za pridržanje uredi možnost regulacije umetne svetlobe, saj je sedaj jakost umetne svetlobe mogoče regulirati v vseh prostorih za pridržanje,
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se na sprehajališče namesti video nadzorni sistem, saj je bilo ugotovljeno, da je dejansko nameščen video nadzorni sistem na sprehajališču in
- da so bile žimnice v prostorih za daljše pridržanje zamenjane in je bilo tako upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da je potrebna zamenjava žimnic.

DPM: predlagamo, da se prouči možnost, da bi se nabiralnik, namenjen za anonimno oddajanje pripomb in pohval, namestil pred vhodom na PP, kar bo osebam, ki bi morebiti želele oddati pripombe ali pohvale zagotavljalo več anonimnosti. DPM tudi predlaga, da se prouči možnost, da bi se knjiga pripomb in pohval namestila na obiskovalcem PP lažje dostopno mesto.⁵

DPM: prosi za sporočilo, ali je bila navedena pritožba z dne 5. 7. 2016 preverjena in če, kakšne so bile ugotovitve oziroma morebitni izvedeni ukrepi (npr. odgovor pritožniku...)⁶

MNZ: sporočamo, da sta prostor pred vhodom in hodnik pred dežurnim policistom pod video nadzorom, zato premestitev nabiralnika za anonimno oddajanje pripomb in pohval ne bi zagotovila večje anonimnosti.

MNZ: sporočamo, da so knjigo pripomb in pohval so policisti takoj namestili v hodnik pred prostor dežurnega policista. Iz vsebine zapisa s 13. 7. 2016 (ta se nanaša na dogodek s 5. 7. 2016), ki ga je 20. 7. 2016 pregledal in popravil komandir, je bilo ugotovljeno, da se je občan pritožil nad delom dežurnega policista PP Ptuj. Zaradi tega je bil v skladu z drugim odstavkom 146. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije s tem (Ur. list RS, št. 15/2013) seznanjen MNZ, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, Sektor za pritožbe zoper policijo, ki je podal usmeritev, da se občanu odgovori v skladu z Uredbo o upravnem poslovanju (Ur. list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13). Na podlagi 16. člena navedene uredbe je policijska enota 22. 7. 2016 občanu poslala odgovor, v katerem mu je pojasnila njihove ugotovitve.

⁵ Ob obisku je bilo ugotovljeno, da je bila knjiga pripomb in pohval za steklom v prostoru dežurnega policista. Prav tako je bilo ugotovljeno, da PP sicer ima v hodniku pred dežurnim policistom nameščen nabiralnik, ki je bil označen z »pripombe in pohvale«, ki pa glede na umestitev, po oceni DPM povsem ne služi svojemu namenu oziroma morebitnim osebam, ki bi anonimno želele oddati pripombo ali pohvalo, tega ne omogoča.

⁶ Kot že navedeno je bila knjiga pripomb in pohval v času našega obiska za steklom v prostoru dežurnega policista. S pregledom je bilo ugotovljeno, da je bil zadnji vpis v opravljen 05. 07. 2016 katerega pregled je komandir opravil 20. 07. 2016, vendar pa ni razviden ukrep, saj se je vpis sicer nanašal na pritožbo zoper ravnanje enega od policistov.

DPM: predlagamo, da se govorilnice po vsaki uporabi pregleda in po potrebi očisti.⁷

MNZ: sporočamo, da je bila policijska enota opozorjena, da morajo biti govorilnice po uporabi pregledane in očiščene.

DPM: predlagamo, da se v prostoru za sprejem pridržanih oseb, dopolni oziroma poveča število omaric za hranjenje zaseženih predmetov pridržani osebi oziroma, da se obstoječe omarice ustrezno označi, da je v eni mogoče hraniti predmete dveh oseb (npr. 6/1 in 6/2), saj so prostori za daljše pridržanje namenjeni za pridržanje po dveh oseb. Prav tako predlagamo, da se seznam odvetnikov po uradni dolžnosti namesti v prostor za sprejem pridržanih oseb.⁸

MNZ: sporočamo, da so bile omarice ustrezno označene.

DPM: ponovno smo predlagali, da se odgovorno osebo za sprejem hladnih obrokov in tudi preverjanje njihovega roka uporabe opozori na več natančnosti.⁹

MNZ: sporočamo, da sta bila oba obroka s pretečenim rokom uporabe takoj izložena.

DPM: ponovno smo predlagali, da se v prostoru za sprejem pridržanih oseb, označenim s številko »1« uredi izpust vode v WC-ju na počep.¹⁰

MNZ: sporočamo, da je bil v prostoru za sprejem pridržanih oseb, označenim s številko 1, urejen izpust vode v WC-ju na počep.

⁷ PP v hodniku pred prostori dežurnega policista še vedno razpolaga s tremi govorilnicami, ki so ustrezno označene (govorilnica 1, govorilnica 2 in govorilnica 3). V času obiska sta bili govorilnici, označeni s številko 1 in 2 opremljeni z v tla pritrjeno mizo in stoloma. Govorilnica, označena s številko 3 pa je bila dodatno opremljena še telefonom in računalnikom. V času obiska so se v govorilnici, označeni s številko 1, nahajali štirje ustniki za napravo etilometer in navodila za uporabo.

⁸ Pred prostori za pridržanje je soba za sprejem pridržanih oseb. Ob tokratnem obisku je bilo ugotovljeno, da je soba za sprejem pridržanih oseb video nadzorovana, kar pomeni, da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, kar velja pohvaliti. Opremljenost prostora za sprejem se od prejšnjega obiska ni spremenila (v njej so miza in stol, telefon z zunanjo linijo, omare za hladne obroke in rezervno posteljnino ter omarice za shranjevanje začasno zaseženih predmetov, označene od številke 1 do 6). Na mizi je bila v času obiska posodobljena brošura MNZ s pravicami pridržane osebe (v 23 jezikih), seznam prevajalcev in seznam odvetnikov, oba posodobljena 12. 7. 2016.

⁹ Ob pregledu omare, v kateri so bili shranjeni hladni obroki, je bilo ugotovljeno, da PP razpolaga z več različnimi tipi hladnih obrokov (tip A1, A2, A3 in B1, B2 ter C2 in C3). Pri pregledu paketov hladnih obrokov, je bilo ugotovljeno, da so na njih odtisnjeni različni roki uporabe, in sicer tip A1 – 02.2017 (brez odtisnjenega dneva, le mesec in leto), tip A2 25. 05. 2017, tip A3 26. 08. 2016 (pa tudi 05. 08. 3016 in 16. 09. 2016), tip B1 12.2016 (brez odtisnjenega dneva, le mesec in leto), tip B2 enako 12.2016 (brez odtisnjenega dneva, le mesec in leto), tip C2 je imel neopredeljen datum in tip C3 21. 07. 2016. Slednja dva (tip C2 in C3) sta bila nemudoma in v najini prisotnosti izložena. V tem primeru ugotavljamo, da očitno ni bilo upoštevano priporočilo iz prejšnjega obiska, saj je PP ponovno razpolagala s hladnimi obroki.

¹⁰ Prostora za krajše pridržanje (označena s številčkama »1 in 2«) sta opremljena z veliko leseno posteljo, žimnico, WC na počep in sta bila v času obiska urejena – pred kratkim prepleškana. Pri izpustu vode v WC na

DPM: ponovno smo predlagali, da se pouči možnosti za namestitev zaščitne mreže in da se vodstvo PP opozori, da poskrbi za redno čiščenje sprehajališča.¹¹

MNZ: sporočamo, da je PP že v letu 2014 predlagala namestitev zaščitne mreže nad sprehajališčem, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še ni prišlo do realizacije. PP bo zagotovila pogostejše čiščenje navedenega prostora, vendar prostora v času odpadanja listja z dreves iz okoliških parcel, ni mogoče popolnoma očistiti.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na spoštovanje zakonsko določenega roka, v katerem mora biti uradni dokument o pridržanju vročen pridržani osebi.¹²

MNZ: sporočamo, da je bil s policistom opravljen razgovor, v katerem je bil opozorjen na zakonsko določen rok za vročitev sklepa pridržani osebi.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na več natančnosti oziroma doslednosti pri izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj, in sicer predvsem na pravilno vnašanje popravkov.¹³

MNZ: sporočamo, da je bil policist opozorjen na večjo natančnost pri izpolnjevanju uradnih obrazcev, predvsem pa na pravilno označevanje popravkov v dokumentih. Hkrati tudi sporočamo, da bodo septembra 2016 ugotovljene nepravilnosti pri pridržanju oseb in ostale ugotovitve iz poročila DPM predstavljene policistom PP Ptuj na delovnem sestanku.

počep v prostoru za pridržanje, označenim s številko »1«, je bilo ugotovljeno, da se voda v WC-ju na počep še vedno razliva iz samega WC-ja in tako ni bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska.

¹¹ Žal je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da nista bili upoštevani dve priporočili DPM iz prejšnjega obiska, in sicer glede namestitve zaščitne mreže nad sprehajališčem, ki ima sicer nižje stene (le približno 2,70 metra) in da tudi tokrat sprehajališče ni bilo ustrezno čiščeno.

¹² Pri pregledu pridržanja (5. 6. 2016 začetek postopka ob 12.55 uri in pridržanje odrejeno med 13.10 do 22.15 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) ugotovljeno, da je bil pridržani osebi obrazec »Sklep o pridržanju« vročen ob 16.30 uri torej 35 minut kasneje, kot je zakonsko določeno (tri urni rok).

¹³ Pri pregledu pridržanja (5. 2. 2016 začetek postopka ob 19.45 uri in pridržanje odrejeno med 19.51 do 21.15 ure, na podlagi drugega odstavka 110. člena Zakona o prekrških) je bilo ugotovljeno, da je v Obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v rubriki »Oseba je bila pridržana/zadržana do ___ ure dne ___.« popravljena ura zaključka pridržanja, pri čemer pa ni evidentirano, kdo je popravek opravil. Prav tako v rubriki »opravila med pridržanjem/zadržanjem« ni evidentirano, v katerem prostoru na PP je bila nameščena pridržana oseba (npr. govorilnica, prostor za pridržanje...).